

Beslutningsforslag nr. B 42. Fremsat den 10. december 1992 af Henrik Dam Kristensen (S), Erling Christensen (S), Eva Fatum (S), Bjarne Laustsen (S), Jacob Lindenskov (S), Henning Nielsen (S) og Bjørn Westh (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om etablering af en organisatorisk ramme for forskningssamarbejdet på non-food-området

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om etablering af en organisatorisk ramme for forskningssamarbejdet på non-food-området inden den 1. marts 1993.

Den organisatoriske ramme etableres med udgangspunkt i et nyt organisatorisk organ (Centret), der skal bidrage til koordinering af indsatsen med henblik på optimal udnyttelse af ressourcerne i de offentlige og private institutioner, som udfører non-food-relevant forskning.

Centret skal styrke den danske forskning på området, i højere grad sikre international erfaringsudveksling samt sørge for, at internationale forskningsresultater på området tidligst finder anvendelse i den videre forsknings- og udviklingsindsats med henblik på størst mulig landbrugs- og industrimæssig udnyttelse i Danmark.

Behovet for en styrket indsats skyldes ikke mindst EF's nye regler om braklægning.

Bemærkninger til forslaget

Den teknologiske udvikling ventes inden for det kommende tiår at gøre en række industrielle og energimæssige anvendelser af land- og skovbrugsprodukter rentable. Den stigende interesse for miljøforhold, energipolitiske overvejelser og ønsket om i højere grad at anvende fornyelige ressourcer fra landbruget og skovbruget udgør samtidig en del af baggrunden for den voksende interesse for produktion til non-food-formål. EF's landbrugsreform med prisfald og krav om braklægning kan medvirke til at gøre non-food-formål kommercielt interessante.

Samlet må konstateres, at den danske forskning på non-food-området foregår spredt og ukoordineret. Således udføres der non-food-relevant forskning og udvikling på en række offentlige institutioner under 4 ministerier samt i en række private institutioner.

Det drejer sig blandt andet om følgende institutioner:

Danmarks Tekniske Højskole (DTH), hvor der forskes i en række emner, der forekommer interessante i en non-food-sammenhæng. Det gælder f.eks. en række maskintekniske, proces tekniske og miljøtekniske emner, men også matematisk *modellering* af f.eks. reaktorsystemer og regulering og styring af disserellevans. Hertil kommer bioteknik, alternativ energi og en række grundfag.

For så vidt angår Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) har en række jordbrugsvidenskabelige forskningsområder berøringsflader med non-food-sektoren. Det gælder f.eks. kendskab til råvarekvalitet og råvareproduktion, land- og skovbrugsteknik, kompostering, emballage og afprøvning heraf m.m.

Aalborg Universitetscenter (AUC) har besluttet at oprette en ny bioteknikuddannelse. Der planlægges i dette regi oprettet en non-food-overbygningsuddannelse.

Syddjysk Universitetscenters (SUC) biotekniske sektion forsker i en industriel udnyttelse af landbrugsrestprodukter, eksempelvis græssaft.

Statens Planteavlsforsøg forsker bl.a. i non-food-afgrøder, og en bioteknologigruppe arbejder med overførsel af egenskaber mellem planter.

Statens Jordbrugsøkonomiske Institut udfører forskning og foretager undersøgelser til belysning af jordbrugsøkonomiske forhold. Institutet deltager i Bioraf-projektet.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) overvåger bl.a. naturens tilstand og opbygger viden om mekanismer og processer, der har betydning for miljøtilstandens udvikling. DMU rådgiver om bl.a. miljøforhold.

Bioraf Danmark-projektet har til formål at undersøge perspektiverne i bioraffineringskonceptet samt at koordinere den industrielle udnyttelse af den resulterende produktion.

Bioteknologisk Institut, der er et ATV-institut og godkendt som teknologisk serviceinstitut, arbejder bl.a. med analyser, service og proces- og produktudvikling med tilknytning til jordbrugets produkter.

Fonden for Agroindustriel Udvikling i Brønderslev planlægger et pilotanlæg til ethanolproduktion på basis af landbrugsprodukter/landbrugsbiprodukter.

DK-teknik, der er godkendt som teknologisk serviceinstitut, har bl.a. analyseret mulighederne for at nedbringe halmhåndteringsomkostningerne ved oplagring på marken. Institutet arbejder i øvrigt med fyring, energi og miljø m.v.

Grønt Center i Holeby arbejder bl.a. med udvikling af alternative afsætningsmuligheder for jordbrugsprodukter.

Regeringen har på baggrund af folketingsbeslutning nr. B 55 af 5. maj 1992 udarbejdet udkast til en biomassehandlingsplan. På foranledning af Landbrugsministeriets Rådgivende Forskningsudvalg gennemføres en forskningsindsats inden for området »Biomasse til non-food-formål«. Programmet er rettet mod offentlige forskningsinstitutioner, brancheforskningsinstitutioner og selvejende forskningsinstitutioner. Forslaget om et non-food-koordineringscenter ligger i naturlig forlængelse af regeringens udkast til biomassehandlingsplan og Landbrugsministeriets non-food-forskningsprogram.

Med støtte fra Energiforskningsprogrammet er senest udarbejdet en rapport »Flydende brændstoffer

af biomasse – muligheder i Danmark«, hvori redegøres for de energi-, miljø- og landbrugsmæssige perspektiver i en produktion af brændstoffer på basis af biomasse.

Inden for den nye organisatoriske ramme bør der opbygges et internationalt forskningsmiljø, der kan tiltrække de dygtigste kandidater – både fra Danmark og fra udlandet. Centret bør ligeledes tilbyde en forskeruddannelse (Ph.D.-grad) af international kvalitet.

Det må skønnes hensigtsmæssigt, at forskningen finder sted på de eksisterende institutioner, d.v.s. uden fysisk fællesskab. Centret kan bl.a. virke som »modtagerapparat« i forhold til den internationale forskning på området. Det er i den forbindelse en forudsætning, at også Danmark har forskningsresultater at tilbyde på disse områder.

En mulig spin-off-effekt af den styrkede forskning og udvikling kan blive en stærkere dansk position på markedet for biomassehånderingsudstyr.